
LR politinėms partijoms, rinkiminiams komitetams pagal sąrašą

**LIETUVOS JAUNIMO ORGANIZACIJŲ TARYBOS PASIŪLYMAI LIETUVOS
RESPUBLIKOS POLITINIŲ PARTIJŲ IR KOMITETŲ PROGRAMOMS 2027 METŲ
SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ IR MERŲ RINKIMAMS**

LiJOT Asamblėja Nr. 63

2026 m. balandžio 18-19 d.

Panevėžys

Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (toliau – LiJOT), didžiausia nevyriausybinė jaunimo organizacijų sąjunga Lietuvoje, vienijanti 57 nacionalines jaunimo ir su jaunimu dirbančias organizacijas bei savivaldybės jaunimo organizacijų tarybas, siekia atkreipti kandidatų į Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų narius bei merus dėmesį į jaunimui ir jaunimo politikai aktualius klausimus bei teikia pasiūlymus, kokiais prioritetais remiantis jaunimo srityje, gali būti formuojama savivaldybės lygmens politika jaunų žmonių atžvilgiu po artėjančių, 2027 m. vyksiančių, savivaldybių tarybų ir merų rinkimų. Pasiūlymai teikiami remiantis duomenimis bei ankstesniais LiJOT dokumentais.

Kintant ekonominiai, socialinei situacijai ir jaunimui susiduriant su įvairiais iššūkiais svarbu stiprinti jaunimo politiką bei atliepti jaunimo klausimus savivaldos lygmeniu. Pagal Jaunimo politikos pagrindų įstatymą jaunimo politika – priemonių, kuriomis sprendžiami jaunimui aktualūs klausimai ir siekiama sudaryti palankias sąlygas formotis jauno žmogaus asmenybei ir jo integravimuisi į visuomenės gyvenimą, visuma¹. Atsižvelgiant, jog strateginiuose valstybės dokumentuose yra įtvirtintos nuostatos, skatinančios gyventojų užimtumą ir tinkamą paslaugų visiems žmonėms (su)teikimą, negalima pamiršti jaunimo politikos įgyvendinimo, per kurią būtų formuojama ir integruojama atskira socialinė grupė – jaunimas. Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2050“ numato, jog bus siekiama veiklios visuomenės: savarankiškos, sveikos, savimi pasitikinčios, kūrybingos ir iniciatyvios². To pasiekti bus galima pasirūpinus jaunimo gerove: įtraukus jaunus žmones į sprendimų priėmimą ir sudarius lygias galimybes kurti ir dalyvauti visuomenėje vykstančiuose procesuose.

---

¹ Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymas. (2003, gruodžio 4 d.). *Valstybės žinios*, Nr. 119-5406.

² Lietuvos Respublikos Seimas. (2021). *Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2050“*.

LiJOT, atsižvelgiant į tai, kad artėja rinkimai, išskyrė pagrindines prioritėtines temas, kurios šiuo metu yra itin aktualios šalies jauniems žmonėms ir jaunimo nevyriausybinėms bei su jaunimu dirbančioms organizacijoms regioniniu lygmeniu. Raginame tinkamai įsigilinti ir peržiūrėti šiuos pasiūlymus bei įtraukti juos į savo rinkimines programas siekiant, kad jaunimo politika būtų aktyviai įgyvendinama savivaldybėse. Pažymime, jog politika jaunimo atžvilgiu turi būti vykdoma vadovaujantis objektyvia ir patikima statistika, duomenimis, tiksliai identifikuojant jaunimo poreikius ir galimybes. Planuojamos su jaunimu susijusios reformos turi būti išbandomos, pirmiausia, įsitikinant prielaidų pagrįstumu ir įgyvendinant bandomuosius projektus, remiantis gerosios tarptautinės praktikos pavyzdžiais. Užtikriname, kad atliksime nuolatinę įtrauktų ir įgyvendintų pasiūlymų stebėseną, siekiant efektyvaus jų pritaikymo politikoje. Šiame dokumente LiJOT teikia pagrindinius pasiūlymus LR savivaldybių tarybų ir merų rinkimų programoms, numatant prioritėtines temas, kurios šiuo metu yra itin aktualios šalies jauniems žmonėms ir jaunimo nevyriausybinėms bei su jaunimu dirbančioms organizacijoms.

Pateikiami pasiūlymai numatomi šioms prioritėtinėms kryptims: 1) švietimas, 2) jaunimo sveikata, 3) jaunimo užimtumas.

ŠVIETIMAS

Kokybiškas švietimas yra viena svarbiausių sričių, norint užtikrinti ne tik jauno žmogaus tobulėjimą, bet ir produktyvią jaunimo politiką, tačiau šiuo metu mokyklose vis dar trūksta nuoseklaus pilietiškumo ugdymo, karjeros krypties formavimo ir jaunimo politikos pažinimo galimybių. Neformaliojo vaikų švietimo (toliau – NVŠ) krepšelio dydis, kokybės standartai ir galimybės mokiniams dalyvauti neformaliose veiklose išlieka nevienodos skirtingose savivaldybėse. Taip pat moksleivių dalyvavimas nevyriausybinių organizacijų ar kitose jaunimo politikos veiklose ne visada yra tinkamai įvertintas. Pilietiškumo ugdymas mokyklose ne visuomet būna kokybiškas, nesudomina moksleivių, be to, jaunimo organizacijos susiduria su iššūkiais norint plačiau papasakoti apie pilietiškumą, savanorystę ar kitas svarbias sritis, susijusias su pilietiškumo ugdymo pamokų temomis. Tokiu būdu praleidžiama galimybė skatinti mokinių aktyvumą ir pilietinę atsakomybę realiame visuomenės gyvenime. Taip pat mokyklose vis dar trūksta nuoseklios karjeros ugdymo sistemos – daugeliui mokinių nėra pakankamai suteikiama informacijos apie studijų galimybes užsienyje, profesines mokyklas ar nestandartines karjeros kryptis, neapsiribojant tik Lietuvoje esančių universitetų perspektyva. Nacionalinės jaunimo reikalų tarybos 2023 m. atlikto jaunimo

problematikos tyrimo duomenimis, mokinių domėjimasis būsima profesija pamažu krenta, moksleivių aktyvumas taip pat. Atsižvelgiant, jog absoliuti dauguma Lietuvos mokyklų vadovų yra pedagogai, turintys pedagoginės krypties, o ne vadybinių krypties išsilavinimą ir yra neturintys pakankamų vadovavimo įgūdžių. Pagal Nacionalinės švietimo agentūros atliktą analizę net 43 proc. Lietuvos ugdymo įstaigų vadovų nori gilinti savo įgūdžius lyderystės srityje³. Mokyklos retai gali gauti profesionalią teisininkų, personalo valdymo ir kitų specialistų pagalbą, kuri būtų laikoma įprastine kitose organizacijose. Demografinė situacija ir geopolitiniai procesai lemia, kad į Lietuvos mokyklas ateina vis daugiau iš užsienio grįžtančių lietuvių vaikų bei užsieniečių. Dažnai mokyklos paliekamos vienos spręsti kalbos barjero ar psichologinės integracijos problemas⁴. Atsižvelgiant į tai skatiname imtis priemonių pritaikyti švietimo sistemą sklandžiai reemigravusių Lietuvos piliečių ir atvykusių užsieniečių integracijai bei gerinti sąlygas besimokančiųjų judumui, numatyti savivaldybės lygmens pagalbą (pvz., lituanistinio švietimo centrus, mobilias integracijos komandas), kad šis procesas būtų sklandus ir nedidintu atskirties.⁵ Siekiant užtikrinti kokybišką jaunimo ugdymą ir skatinti jaunimo įsitraukimą į visuomenės gyvenimą, būtina plėsti pilietiškumo karjeros ugdymo galimybes bei stiprinti švietimo vadybos grandis.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą informaciją, LiJOT siūlo:

- Stiprinti praktinio pilietiškumo ugdymo per interaktyvius metodus ir kviestinius svečius. Pilietiškumo ugdymo pamokose per mažai dėmesio skiriama praktinėms veikloms, diskusijoms. Jaunimo organizacijos gali pasiūlyti simuliacijas, debatų užsiėmimus, projektines veiklas, kurios suteiktų mokiniams galimybę patirti demokratijos procesus. Taip pat svarbu įtraukti kviestinius svečius – savivaldos atstovus, jaunimo organizacijų lyderius, bendruomenių narius, kurie gali pasidalinti realia patirtimi ir motyvuoti mokinius aktyviai dalyvauti visuomenės veiklose. Siūlome, kad savivaldybės lygmenyje būtų užtikrintas bendrojo ugdymo įstaigų ir jaunimo nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimo mechanizmas ir tvarka;
- Skatinti pilietinių akcijų, renginių, ekskursijų jaunimui organizavimą, inovatyvių ir jaunatviškų metodų paiešką, siekiant sudominti jaunus žmones;

³ Nacionalinė švietimo agentūra. (2025). *Vadovų 2023 m. veiklos ataskaitų kokybinė analizė*.

⁴ Valstybės kontrolė. (n.d.). *Užsieniečių vaikų integracija į bendrojo ugdymo sistemą* (Ataskaita Nr. 24367).

⁵ Valstybės kontrolė. (n.d.). *Užsieniečių vaikų integracija į bendrojo ugdymo sistemą* (Ataskaita Nr. 24367).

- Gerinti savivaldos konsultacijų su jaunais žmonėmis ir gyventojais mechanizmus, skatinti inovatyvias į(si)traukimo priemones, tokias kaip dalyvaujamas biudžetas ar kitos priemonės;
- Įtraukti jaunus žmones į sprendimų priėmimą, jaunimo klausimus spręsti tik dalyvaujant jaunimo struktūrų atstovams;
- Užtikrinti efektyvų savivaldybės jaunimo reikalų tarybos darbą;
- Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus bei NŠA analizė siūlome numatyti galimybių plėtrą bei finansavimo didinimą ugdymo įstaigų vadovų kompetencijų kėlimui šiose srityse:
  - Lyderystė ir vadovavimas pokyčiams;
  - strateginis planavimas;
  - žmogiškųjų išteklių vadyba;
  - vadovavimas ugdymui ir mokymuisi;
  - komandinis darbas, konfliktų valdymas;
  - švietimo įstaigos darbo teisinis reglamentavimas;
  - Grįžtamojo ryšio teikimas.
- Tinkamai finansuoti iš jaunimo kilusias pilietines, kultūrinės iniciatyvas, kurios primena istoriją ir/ar ugdo pilietiškumą;
- Didinti NVŠ krepšelį, siekiant užtikrinti, kad daugiau mokinių galėtų dalyvauti neformaliose veiklose;
- Skatinti mokinių kompetencijų kėlimą, organizuojant daugiau forumų, seminarų, mokymų ir kitų renginių, kuriuose jaunuoliai galėtų gilinti žinias apie jaunimo politiką, teises ir galimybes, pripažįstant įgytas jaunuolių kompetencijas
- Nustatyti NVŠ prioritetus, pokyčio kryptis ir siektinus rezultatus, atsižvelgiant į įgyvendinimo trūkumus, ypač ugdomas kompetencijas, reikalingas jauniems žmonėms visuomeniniam ir profesiniam gyvenimui;
- Užtikrinti, kad mokinių dalyvavimas nevyriausybinių organizacijų veiklose būtų pripažįstamas kaip socialinių pilietinių valandų dalis mokyklose;
- Plėtoti karjeros ugdymą mokyklose, suteikiant mokiniams išsamią informaciją apie studijų galimybes Lietuvoje ir užsienyje, profesines mokyklas, kolegijas, darbo rinkos tendencijas ir karjeros perspektyvas;
- Skatinti mokyklose karjeros konsultacijų stiprinimą, suteikiant mokiniams galimybę išsigrąžinti savo stipriąsias puses ir karjeros kryptį po mokyklos baigimo.

Kultūrinis ugdymas

LiJOT vertindama, jog kultūrinis ugdymas yra visuose gyvenimo tarpsniuose žmogui svarbus procesas, todėl pabrėžiame, kad pateikiami pasiūlymai orientuoti į visas amžiaus kategorijas ir visuomenės grupes. Svarbu, jog kultūrinis ugdymas Lietuvoje vyktų sistemiskai, kurdamas socialinę, kultūrinę ir ekonominę vertę. Pabrėžiame, jog į Susitarimą dėl Lietuvos švietimo politikos (2021-2030) įtraukta nuostata “Sistemiškai į formalųjį ir neformalųjį švietimą integruoti kultūros turinį, meno formas ir kūrybiškumą skatinančius metodus, siekiant užtikrinti visuminio ugdymo(si) galimybes ir spręsti opiausias švietimo problemas, taip pat pasitelkiant kultūros ir meno kūrėjus, kultūros ir meno įstaigas, nevyriausybinės organizacijas, patyrusius mokytojus. Rengiant pedagogus ir įgyvendinant profesinio tobulėjimo programas, ugdyti pedagogų gebėjimus mokymo procese taikyti kūrybiškumą skatinančius metodus”⁶. Taip pat akcentuojame, jog 58 iš 60 Lietuvos savivaldybių įgyvendinama Tūkstantmečio mokyklų programa, kurios viena iš keturių strateginių sričių yra kultūrinis ugdymas⁷

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą informaciją, LiJOT siūlo:

- **Palaikyti ir skatinti tarpininkaujančias nevyriausybinės organizacijas**, kurios padėtų efektyviai sujungti skirtingas institucijas ir visuomenės grupes (pvz. mokyklas su kultūros profesionalais ir kultūros organizacijomis ir pan.). Deleguoti joms ilgalaikes, strategines užduotis (pvz. Jungtinėje Karalystėje taikomas „bridging organisation“ modelis), gerinti jų prieigą tiek prie duomenų, tiek prie procesų.
- **Ypatingą dėmesį skirti mokytojų ir edukatorių rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo galimybėms ir jų kokybei, darbo sąlygoms**. Inicijuoti studijų ir kvalifikacijos tobulinimo programų kultūrinio ugdymo srityje plėtrą, kuriant prielaidas aukštųjų mokyklų, švietimo centrų ir kultūros lauko atstovų bendradarbiavimui. Parengti edukatorių rengimo standartus, kultūrinio ugdymo įgyvendinimo gaires bei jas papildančią metodinę medžiagą.

JAUNIMO SVEIKATA

⁶ Lietuvos Respublikos Seime atstovaujamos politinės partijos. (2021). *Susitarimas dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030)*.

⁷ Tūkstantmečio mokyklos. (n.d.). Dalyvaujančios savivaldybės projekto partneriai.

LiJOT atkreipia dėmesį į savivaldybėse įgyvendinamų programų ir priemonių, skirtų jaunų žmonių sveikatai puoselėti ir gerinti, visumą. Siekiant užtikrinti kokybišką emocinės – psichikos ir fizinės sveikatos priemonių prieinamumą jauniems žmonėms, savivaldybėse yra įgyvendinamos skirtingos priemonės ir programos: nemokamos specialistų (pvz., psichologų) konsultacijos, informavimo kampanijos, kompetencijų kėlimo mokymai, organizuojami savivaldybės, išskiriami projektinių veiklų prioritetai finansavimo konkursuose ir kitos priemonės.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą informaciją, LiJOT siūlo:

Psichikos sveikatos priemonės ir jų prieinamumą jauniems žmonėms.

- Užtikrinti ne mažiau dešimties nemokamų psichologų konsultacijų kasmet jauniems žmonėms, nepriklausomai nuo jų amžiaus ir (ar) socialinės padėties;
- Siekiant įgyvendinti efektyvią visuomenės sveikatos politiką, stiprinti jaunų asmenų psichikos sveikatos raštingumą;
- Skirti finansavimą ir organizuoti kompetencijų kėlimo mokymus jaunimo darbuotojams ir JNVO atstovams emocinės – psichikos sveikatos klausimais.

Informavimas apie nemokamas sveikatos priemonės ir galimybes jaunimui.

- Informuoti jauną žmogų apie savivaldybėje teikiamas ir įgyvendinamas nemokamas sveikatos priemonės, tokias kaip žalieji koridoriai, specialistų konsultacijos ir kt. Teikiant metodinę pagalbą gyvenimo įgūdžių programą įgyvendinantiems mokytojams.

Jaunimo fizinės sveikatos priemonės ir jų prieinamumą jauniems žmonėms.

- Užtikrinti nemokamų menstruacinių priemonių prieinamumą jaunimo susibūrimo erdvėse (ugdymo įstaigose, AJC, AJE ir kt.) ir bendrojo ugdymo programas vykdančiose įstaigose;
- Stiprinti ir plėtoti fizinės sveikatos priemonės, skatinant jaunimo fizinį aktyvumą ir užimtumą.

Užtikrinti prevencinių programų stiprinimą ir plėtrą.

LiJOT siekia atkreipti dėmesį į žalingų medžiagų vartojimo prevencijų programų pasiūlą jauniems žmonėms. Jaunimas dažniausiai su prevencinėmis programomis susiduria ugdymo įstaigose, tačiau vyresnis jaunimas (ir vyresnių amžiaus grupių) nėra (arba yra retai) įtraukiamas į prevencines programas. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija yra itin svarbi, nes šios

medžiagos sukelia tiek priklausomybę, tiek fizines ir psichikos ligas, socialines problemas, padidina sužalojimų riziką.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą informaciją, LiJOT:

- Skatinti praktinių prevencinių programų plėtrą ir užtikrinti jų prieinamumą ir jaunų žmonių pasiekiamumą;
- Stiprinti tarpinstitucinį ir tarpsektorinį bendradarbiavimą rengiant ir įgyvendinant prevencines programas su specialistais ir (ar) nevyriausybinio sektoriumi;
- Didinti informacinių prevencinių kampanijų skaičių, informuoti jauną žmogų apie sukeliama žalą, tam biudžete numatant didesnę finansavimą;
- Siekiant įgyvendinti efektyvią pirminę psichotropinių medžiagų prevenciją remiantis Islandijos prevencijos modeliu, kitaip vadinama „Planet Youth” gairių programa. „Planet Youth” gairių programa yra universali pirminės prevencijos iniciatyva, kuri remiasi Islandijos prevencijos modeliu. Tai išsamus, bendradarbiavimu ir duomenimis grįstas paauglių narkotikų vartojimo mažinimo ir jaunimo gerovės skatinimo metodas. Per šią gairių programą „Planet Youth” remia šimtus bendruomenių visame pasaulyje, taikydama veiksmingus vietos sąlygoms pritaikytus sprendimus, padedančius kurti sveiką aplinką ir skatinti jaunimo gerovę.

Lytiškumo ugdymas

LiJOT atkreipia dėmesį, jog Lytiškumo ugdymas išlieka jautria ir plačiai aptariama tema, todėl visuomenėje yra išplatinta nemažai dezinformacijos, susijusi su lytiškumo ugdymu bendrojo lavinimo mokyklose. Neretai tai vyksta dėl lytiškumo ugdymo programų ir jų turinio ribojimo mokyklose – politinių sprendimų, ideologijos, švietimo sistemos spragų. Tai gali užkirsti kelią atviroms ir informuotoms diskusijoms apie lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei lyčių lygybę. Sociokultūriniai įpročiai ir dogmatiškos nuostatos taip pat prisideda prie šių temų vengimo ar ignoravimo. Katalikų bažnyčios, turinčios didelę įtaką visuomenės nuomonei ir švietimo srityje, nuostatos apie seksualumą ir lytiškumą gali būti prieštaringos ir sunkiau besikeičiančios priimant naujus požiūrius ir galimas praktikas lytiškumo ugdymo sklaidoje⁸. Vis dėlto Lietuva yra sekuliari

⁸ Deimantė, R. (2023, birželis). Situacijos apžvalga. Kurk Lietuvai. Gauta iš <https://data.kurk.lt/wp-content/uploads/2023/06/Situacijos-apzvalga-Deimantes.pdf>

---

valstybė, todėl mūsų švietimas ir įstatymai yra grindžiami ne religiniais pagrindais, o teisiniu pamatu, mokslu bei fundamentaliomis žmogaus teisėmis.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą informaciją, LiJOT siūlo:

- Lytiškumo ugdymo užsiėmimai gyvenimo įgūdžių pamokose turi būti vedami ne tik mokyklos socialinių pedagogų, bet ir šios srities specialistų, todėl siūlome sudaryti institucijų, lektorių ir pan. sąrašą, į kuriuos ugdymo įstaigos galėtų kreiptis, norėdamos užtikrinti kokybiškesnį lytiškumo ugdymą mokiniam;
- pagrindinio ir vidurinio ugdymo mokymo įstaigose, jaunimo centruose didinti prieinamumą jaunuoliams prie prevencinių paslaugų ir bendrosios higienos priemonių.

JAUNIMO UŽIMTUMAS

Savanoriška veikla ugdo atsakomybę ir yra svarbi bei aktuali visoms amžiaus grupėms, nepaisant socialinio statuso, gyvenimo ar nedarbo lygio šalyje. Tačiau ši veikla negali būti paversta tik priemone jaunimo nedarbo ar užimtumo problemai spręsti. Per paskutinius kelerius metus Lietuvoje buvo įgyvendinta daug savanorišką veiklą skatinančių iniciatyvų, tačiau didžioji dalis jų buvo nukreiptos į niekur nedirbančių, nesimokančių ir nedalyvaujančių jaunų žmonių įtraukimą ignoruojant kitus jaunus žmones, kurie taip pat aktyviai siekia užsiimti savanoriška veikla. Savanoriška veikla turi būti nuosekliai plėtojama, siekiant kuo didesnio visų jaunų žmonių įsitraukimo bei užtikrinant galimybę gauti kokybišką psichologinę pagalbą, taip kuriant stipresnę pilietinę visuomenę. Atkreiptinas dėmesys į Lietuvoje įgyvendinamas jaunimo užimtumo iniciatyvų programas. Manome, jog būtina sudaryti sąlygas visoms tiesiogiai su jaunimu dirbančioms institucijoms tinkamai dalyvauti įvairiose jaunimo užimtumo iniciatyvų programose. Svarbu, kad jaunimo užimtumas būtų suprantamas platesniame kontekste, ne tik kaip užimtumas darbo rinkoje.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą informaciją, LiJOT siūlo:

- Užtikrinti Jaunimo informavimo ir konsultavimo (toliau – JIK) paslaugų matomumą ir institucinį palaikymą;
- Skatinti, kad atviruose jaunimo centruose dirbtų mišrios jaunimo darbuotojų komandos, kurios turėtų galimybę kelti kompetencijas;

- Užtikrinti JIK paslaugų prieinamumą jauniems žmonėms, siekiant, kad savivaldybėse efektyviai ir tikslingai veiktų jaunimo informavimo ir konsultavimo taškai, o ten dirbantys darbuotojai dirbtų pilnu etatu, skirtu JIK paslaugoms teikti;
- Užtikrinti nuolatinį JIK darbuotojų kompetencijų kėlimą, taip didinant JIK paslaugų efektyvumą ir patikimumą;
- Užtikrinti jaunimo erdvių, skirtų jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms buvimą (jaunimo *hub*'ų įkūrimą);
- Didinti neformalaus vaikų švietimo krepšelio savivaldybės dalį;
- Organizuoti ir užtikrinti kokybišką jaunimo užimtumą, vykdyti kokybiškas, įvairias ir prieinamas neformalaus švietimo / ugdymo veiklas;

Mažiau galimybių turintis jaunimas

Mažiau galimybių turintis jaunimas (toliau – **MGT jaunimas**) yra jauni asmenys, neturintys tokių pat sąlygų kaip bendraamžiai savo kompetencijoms ir veikloms plėtoti, nes gyvena nepalankiomis sąlygomis ar patiria socialinių, ekonominių, išsilavinimo, kultūrinių, geografinių sunkumų, turi negalią ir (ar) sveikatos problemų. AJC ir AJE dažnai yra vienos iš nedaugelio saugių erdvių jaunimui iš socialiai pažeidžiamų šeimų. Dalyvaujant atviro darbo su jaunimu veikloje jauni žmonės gali ugdytis įgūdžius ir kompetencijas, padedančias integruotis į gyvenimą. Dažnai AJC ir AJE užtikrina ir socialinę jaunimo gerovę, suteikiant saugią erdvę ir prieinamas veiklas jaunimui.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą informaciją, LiJOT:

- Skatinti jaunimo ir su jaunimu dirbančias organizacijas skirti didesnę dėmesį MGT jaunimo įtraukimui, užtikrinant didesnę finansavimą veiklų projektams, kurie įtraukia MGT jaunimą į vykdomas veiklas;
- Kurti naujas priemones MGT jaunimo įtraukimui;
- Užtikrinti darbo su jaunimu formų įvairovę (jaunimo informavimas, mobilus darbas su jaunimu, darbas su jaunimu gatvėje ir kt.) ir prieinamumą visoje savivaldybės teritorijoje.
- Pritaikyti AJC ir AJE darbo laikus prie jaunimo poreikių;
- Skatinti AJC ir AJE bendradarbiavimą su pagalba teikiančiomis nevyriausybinėmis organizacijomis bei stiprinant jų veiklą savivaldybėje ir teikiamas paslaugas jauniems žmonėms

- Pritaikyti savivaldybės ir jai pavaldžių įstaigų (ugdymo įstaigų, AJC, AJE ir kitų) infrastruktūrą judėjimo negalią turintiems asmenims;
- Skatinti veiklų vykdymą savivaldybėse ir kurti priemones, kuriomis į veiklas būtų įtraukiamas jaunas žmogus su negalia.
- Organizuoti mokymus jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms apie darbą su MGT jaunimu.

Prezidentas

Umberto Masi